

Tonsbergs Blad

Mandag 2. april 1951

Achtung!

I en avisredaksjon merker man hurtig enhver «temperaturforandring» i tiden. Den er i så måte litt av et barometer. Man kan formelig sitte og føle menneskene på pulsen.

Det hender at takten i pulsslagene følger enkelte av tidens begivenheter, så merkbart at man nesten stusser. Det kan gjerne være begivenheter langt borte (skjønt hva er avstander i vår tid?), i avisredaksjonene vil man raskt kunne avlese de hjemlige reaksjoner.

Når vi nevner tingen er det for å gjøre oppmerksom på og i all pyntelighet advare mot en art av «temperatur» som har vært merkbar den senere tid. Forandringen skriver seg tydeligvis fra den dag U. S. A. tok opp til offentlig drøftelse spørsmålet om Vest-Tysklands opprustning og planen om å gi landet tilbake politiske og nasjonale rettigheter.

Fra den dag har det gjort seg gjeldende en merkbar temperaturforandring hos den del av de norske nazister, som med en viss ille anbrakt selvironi ynder å benevne seg landssvikere. Selv om de er dømt for landssvik, burde de heller søke å gjøre seg fortjent til et bedre navn. Men fra den dag spørsmålet om Vest-Tyskland dukket opp har disse selvironiserende nazister på den mest påtagelige måte løftet hodet. De later virkelig til å mene at Vest-Tysklands eventuelle opprustning og gjeninntreden blant Vestens nasjoner betyr en oppreisning, for ikke å si en frikjennelse, av

dem selv. Siden den tid har nemlig ikke bare vi, men en del del av landets aviser stadig mottatt innlegg som til dels er holdt i nok så utfordrende og arrogante ordlag. Avisene er imidlertid gjerne så hensynsfulle å legge produktene til side i stillhet.

Det er ikke gått så svært lang tiden siden oppgjøret, folk har ikke glemt enda. Det ville derfor være klok taktikk av nazistene fremdeles å holde seg litt i bakgrunnen og håpe på at glemselens slør ad åre vil bre seg over en ond tid som ennå står for de fleste som et mareritt. Det ville være klokere å meditere litt over egne misforståelser og dumheter enn å bryske seg.

Vi har alltid forfektet at den som har sonet sine feiltrin dermed skal være berettiget til å tre inn i samfunnet igjen med samfunnsmessige rettigheter og plikter. Enhver domfelt, hvilken forgåelse han enn måtte være dømt for, vil føle seg bitter, men vi har sjelden sett annet enn at den som har innsett sine feiltrin er blitt mottatt av samfunnet igjen. Når det ikke alltid har skjedd etter landssvikoppjøret, har det sine spesielle årsaker, som vel kan sies å være beklagelig, men som på den annen side er menneskelig forskjellige. Man kan ikke vente at folk som har fått sine kjære torturert og myrdet skal glemme på dagen. Delvis skyldes det også at de som bekjente seg til nazismen og på en eller annen måte gikk fienden til hånd, ikke har villet innse at deres handlemåte var daddelverdige. Når man betenker at over 9000 gode nordmenn mistet livet under krigen, en vesentlig del av dem rett og slett myrdet av den okkupasjonsmakt de norske nazister sluttet opp om, så skal man slett ikke fortvile om forholdet ennå ikke er blitt så ideelt som det kunne vært ønskelig. Det er i virkeligheten

gått bedre enn mange hadde spådd.

Dette burde de norske nazister være oppmerksomme på og ikke prøve å rippe opp i sår som kanskje ikke er helet enda. Det er alltid farlig å utfordre opinionen. For sin egen skyld bør de vise varsomhet. Mange har gjort det, og det er klokt og prisverdig, de har sikkert ikke tapt noe på det.

Men for å komme tilbake til enkeltes store triumf Vest-Tyskland: Det er en total misforståelse når de går ut fra at det er deres og Hitlers gamle Nazi-Tyskland Vestmaktene forhandler med. Langtfra, de som i dag styrer i Vest-Tyskland er tvert om Hitlers og nazismens arge fiender, de fleste av dem har vansmekket i lengre tid i nazismens fengsler og konsentrasjonsleirer, og man har stadig opplevd at nazister som er blitt frigitt av okkupasjonsmyndighetene, prompte er blitt arrestert av det nye styre for å stilles for denazifiseringsdomstolene. Hvis de hoverende norske nazister tror de kan vente bifall i Vest-Tyskland, må de tro om igjen. De vil sikkert bli mottatt med det noksom kjente og truende **Achtung!**

Hvis de norske nazister kjente sin besøkelsestid, burde de som sagt vise varsomhet og takt — og også på den måte søke å bøte på feiltrin under krigen.

Det norske samfunn trenger alle lojale nordmenn, både for sin egen og for landets skyld bør man derfor være forsiktige med å mane frem fortidens skygger. Det var bedre å trekke glemselens slør over dem og se mot fremtiden.